

hvad end de absolute Konger kunne have gjort, saa vil Rigsdagen i sin Helhed aldrig kunne gaa ind paa at berøve dem en stor Del af deres Formue. Det, vi her have at holde os til, er, hvad Tienderne nu ere værd i Handel og Vandel, og formindsker man denne Værdi paa den ene eller den anden Maade, enten ved vilkaarlig valgte Mark-rækker eller ad anden Veje, saa berøver man dem en Del af deres Formue, med andre Ord — for at jeg skal bruge et Udtryk, der betegner min Mening — man plyndrer dem. Men jeg tror ikke, at Rigsdagen vil gaa med til at plyndre enten Tiende-eierne eller andre Memmeser. Naar det ærede Medlem talte om, at man dog skulde tage Hensyn til den Ret, der i sin Tid var gjort enkelte Samfunds-klasser, og naar han mente, at man endog-saa burde gaa 300 Aar tilbage i Tiden, saa tror jeg rigtignok, at enhverfomhelst Afsløsning af Tienden, der skulde støtte sig til Beregninger for en saa lang Tid eller støtte sig paa den Slags Hensyn, som det ærede Medlem gjorde gjældende, kun vilde være en Art af Plyndring, som den anden, jeg før sigtede til. Sæller ikke tror jeg, at det ærede Medlem skulde have appelleret til lignende Forhold i Udlandet. Han nævnte Baden, hvor man ganske vist er gaaet overordentlig radikal frem; men det er ogsaa det eneste Land, hvor man er gaaet frem paa en saa radikal Maade, naar man undtager de revolutionære Lande. Det ærede Medlem skulde heller ikke have peget paa Hartkornsequalisationen; thi, hvis jeg ikke tager fejl, fik de Bønder, der havde privilegeret Jord, det 25-Dobbelte af Forskjellen mellem det gamle og det nye Skattepaalæg. (Schroll, Ankjær og Flere: Nei! kun det 20-Dobbelte). Fik ogsaa Bønderne kun det 20-Dobbelte? (Schroll, Ankjær: Ja!) Det forekommer mig, at Bønderne i Hirschholms og Almaager Distrikter fik det 25-Dobbelte; men mulig jeg huster fejl. Der er jo imidlertid ogsaa en væsentlig Forskjel, hvor der er Tale om Erstatning for Equalisation af Skatter og Erstatning for Afsløsning af Tiende, og et af de Motiver, der bleve gjorte gjældende i sin Tid, da denne Equalisationslov laa for, var ogsaa, at de Skatteprivilegerede maatte kunne vente, at der ved nye Statters Paalæg eller ved en Omfordeling af Skatteforholdene ikke blev taget Hensyn til deres tidligere begunstigede Stilling. Men der er endnu en Side af Sagen, som det ærede Medlem her ikke har bemærket. Han frembævede, at Tiende-eierne til Gjengjæld for, hvad man muligens tog fra dem, dog opnaaede den Fordel at faae deres Kapitaler flydende. Men han lagde ikke Mærke til, at, om det end kan være til Fordel for dem i een Henseende at faae kongelige Obligationer, der jo lettere end Tiende kunne selges paa Markedet, saa svarer dertil en mindre gunstig Sikkerhed for deres Eiendom. Tienderettigheden er jo nemlig en af de sikreste Eiendoms-gjenstande, forsaavidt dens Værdi er mindst underkastet faste Eiendommens Fluktu-

tion. Statsobligationer fluktuere derimod enten paa Grund af Krige eller paa Grund af Forstyrrelse af forskjellig Betskaffenhed i Kreditforholdene, og de kunne i saa Tilfælde fluktuere ganske overordentligt; men helt anderledes forholder det sig jo med Tienderettighederne, og Sikkerheden bliver altsaa, som sagt, mindre ved Afsløsningen. Jeg kunde derfor ogsaa gaa med den første ærede Taler, som, hvis jeg forstod ham rigtig, mente, at Lovforslaget burde være gaaet endog-saa til en højere Erstatning, maaske til det 25-Dobbelte af Tiendens Værdi, eller muligens i et andet Forhold, hvis ikke ogsaa jeg havde erkjendt, at Tiende-eierne ved at faae deres Kapitaler gjort flydende ganske vist opnaa en Fordel, saa at man nok kunde forsvare at være lidt mindre gunstig imod dem ved Kapitaliseringen. Naar man undersøger, i hvilken Række de forskjellige Statsobligationer staa, saa behøver man kun at sammenligne dem med saadanne Prioritetspapirer, der i Sikkerhed kunne sættes lig med Tienden, og man vil da se, at disse Papirer staa i højere Pris paa Markedet end Statspapirer (Winther og flere andre Stemmer: Nei!). So, netop i dette Dieblit vil man endog-saa kunne se, at Kreditforeningsobligationer, der have en lang ringere Sikkerhed end Tienden, staa i højere Kurs end Statspapirer, og naar det er Tilfældet, saa skulde man tro, at Obligationer, baserede paa en saa fortrinlig Sikkerhed som Tienden, maatte komme til at staa endnu højere, ja endog-saa komme til at staa meget nær pari, saa jeg tror, at Lovforslaget ved sin Bestemmelse om at give efter kongelige Obligationer i Erstatning allerede har taget Hensyn til Tiende-eiernes Fordel ved at faae deres Kapitaler gjorte flydende; thi disses Bundethed trykker ganske vist noget deres Værdi. — Jeg kan ikke Andet end gjentage, hvad jeg altid maa gjentage, naar Spørgsmaalet ved den Slags Love er, om Yderne ogsaa kunne staa sig ved den Ordning, der træffes, at det afhænger jo ganske af Yderne, om de ville bruge Loven eller ikke, idet der jo ikke er Tale om nogen Tvang. Finde de, at Lovens Bestemmelser ikke ere til deres Fordel, saa kunne de lade være at bruge dem; men da saadanne Bestemmelser altid ville være til Fordel for Enkelte, saa maa det dog anses for rigtigst at træffe dem, og jeg kan som sagt ikke tro, at Statskassen skulde lide noget Tab ved Lovforslaget, saaledes som det foreligger.

Ankjær: Den ærede Forslagsstiller har allerede gjort den Bemærkning ligeoverfor den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Høgsbro), at den Parallel, den sidstnævnte ærede Taler havde draget imellem Hartkornsequalisationen og det, hvorom her er Spørgsmaal, ikke rammer. Den vilde ramme, hvis der forelaa Forslag om, at der skulde paalægges samtlige Eiendomme i Landet Tiendepligt, imod at der til Gjengjæld blev givet de paagjældende Eiere en